स्थानीय सरकार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका

संवत् २०८० सालको ऐन नं............

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन, २०८०

प्रस्तावनाः

मध्यपुर थिमि नगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७९ मा समसामयिक संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकाले नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

.

१. संक्षिप्त नाम र परिभाषा : (१) यो ऐनको नाम "मध्यपुर थिमि नगरपालिका शिक्षा (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८० " रहेको छ ।

(२) यो ऐन मध्यपुर थिमि नगरपालिका क्षेत्रभित्र नगर सभाबाट स्वीकृत भई स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ । .

२. **मध्यपुर थिमि नगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७९ को दफा २ मा संशोधनः** मध्यपुर थिमि नगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७९ (यस पछि मूल ऐन भनिएको) को दफा २ को,-

"(१) खण्ड ढ) को सट्टा देहायको खण्ड ढ) राखिएकोछ :–

"ढ) "समुदायिक विद्यालय" भन्नाले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा नगरपालिकाको लगानी वा नियमित अनुदान पाउने गरी समुदायको पहलमा स्थापना भई अनुमति वा स्वीकृत प्राप्त विद्यालय सम्झनुपर्छ । "

(२) खण्ड म) को सट्टा देहायको खण्ड म) राखिएकोछ :–

"म) "शैक्षिक गुठी" भन्नाले विद्यालय सञ्चालन गर्नको लागि कुनै व्यक्ति वा संस्था वा समुदायले नाफा नलिने उद्देश्यले स्थापना गरेको सार्वजनिक वा निजी गुठी सम्झनुपर्छ । "

३. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधनः मूल ऐनको दफा ५ सट्टा देहायको दफा ५ राखिएकोछ :–

" **५. अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नेः** कुनै विद्यालयले यो ऐन, यस अन्तर्गत बनेका नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड वा नगरपालिकाले दिएको निर्देशन विपरित काम गरेमा त्यस्तो विद्यालयलाई प्रदान गरिएको अनुमति वा स्वीकृति नगरपालिकाले रद्द गर्न सक्नेछ । "

तर त्यसरी अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नु पूर्व सम्बन्धित विद्यालयलाई सफाईको लागि मनासिव मौका दिनु पर्नेछ । "

४. मूल ऐनको दफा १७ मा संशोधनः मूल ऐनको दफा १७ को,

"(१)उपदफा (८) पछिको उपदफा (७) लाई उपदफा (९) कायम गरी त्यसपछिका उपदफा क्रम मिलाइएको ।

(२) मूल ऐनको दफा १७ को उपदफा (८) पछि देहायको उपदफा (८क) थपिएकोछ :

“(८क) (क) नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सम्बन्धमा संघीय सरकारबाट राष्ट्रिय मापदण्डमा तोकिएपछि सोही मापदण्ड बमोजिम हुने गरी हाललाई सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षमा नगरपालिकाको सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य रहनेछन् ।

(ख) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्यहरुमा विद्यालयको संस्थापक, लगानीकर्ता, अभिभावक, स्थानीय शिक्षाप्रेमी, स्थानीय समाजसेवी, स्थानीय तहका शिक्षा हेर्ने कर्मचारीको प्रतिनिधित्व रहने गरी गरेको सिफारिसमा बढिमा सात जनालाई नगर शिक्षा समितिले तोक्नेछ ।

(ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिवमा सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक रहने छन् । “

(३) उपदफा (९) को शुरुमा रहेका “उपदफा (१),(२) र (३)“ भन्ने शब्द तथा अंकहरुका सट्टामा “उपदफा (१), (२), (३) र (८) र (८क)“ भन्ने शब्द तथा अंकहरु राखिएकोछ ।

५. मूल ऐनको दफा २४ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा २४ को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (२) थपिएकोछः

“(२) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी प्रकृतिका विद्यालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका निमित्त मापदण्ड तोकि नगरपालिकाले नियमित रुपमा अनुदान दिन सक्नेछ । “

६. मूल ऐनमा दफा ४५क., ४५ख., ४५ग र ४५घ. थपः मूल ऐनको दफा ४५ पछि देहायका दफा ४५क., ४५ख., ४५ग. र ४५घ. थपिएका छन् :

“४५क..अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालनः (१) विद्यालयले पाठ्यक्रममा आधारित सिकाईमा सहजता ल्याउन अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापहरु, बाल क्लव एवम् वातावरण मैत्री क्लव गठन , शैक्षिक भ्रमण , परियोजना कार्य, पोषण शिक्षा, खेलकूद प्रतियोगिता, वाल प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन केन्द्रित प्रतियोगितात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले वार्षिक रुपमा अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकुद, सास्कृतिक कार्यक्रम जस्ता प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमको आयोजना गर्न र कार्यक्रममा सहभागी हुनेहरुलाई निश्चित मापदण्डका आधारमा शिल्ड, ध्वजा, प्रमाणपत्र तथा नगद रकमद्वारा पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।

(३) अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए वमोजिम हुनेछ ।

४५ख.. विद्यालय, शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई प्रोत्साहन, सम्मान र पुरस्कृत गर्न सक्ने :
(१) नगरपालिकाले कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिमका मापदण्ड वा सूचकहरुको आधारमा प्रोत्साहन, सम्मान र पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।
(२) नगरपालिकाले शैक्षिक योग्यता, निवृत्तभरण पाउने अवस्था, सेवा अवधि वा उमेर हदजस्ता मापदण्ड र प्रोत्साहन सुविधा रकम तोकि शिक्षकलाई स्वेच्छिक अवकाश लिन आव्हान गर्न सक्नेछ ।

४५ग.विद्यालयले कागजात पेश गर्नु पर्ने: यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्पनीको रुपमा वा शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयले कम्पनी वा शैक्षिक गुठीका विधान तथा दर्ता सम्बन्धीका कागजातहरु यो ऐन लागू भएको मितिले एक महिना भित्रमा नगरपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

४५घ.सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको गुठीयार सम्बन्धी व्यवस्था: (१) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सम्बन्धमा संघीय सरकारबाट राष्ट्रिय मापदण्ड तोकिएपछि सोही मापदण्ड बमोजिम हुने गरी हाललाई नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको प्रमुख गुठीयार नगर प्रमुख रहनेछन् ।
(२) सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको अन्य गुठीयारहरु विद्यालयको सिफारिसमा नगर शिक्षा समितिले तोक्नेछ । “

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन, २०८०

तीन महले

क्र.सं.	साविक व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	संशोधन गर्नुपर्नाको कारण
१	दफा २ को,– ढ) "सामुदायिक विद्यालय" भन्नाले समुदायको पहलमा स्थापना गरिएको नाफा रहित प्रकृतिको नेपाल सरकारबाट नियमित रूपमा अनुदान पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति प्राप्त विद्यालय सम्झनु पर्छ । म) "शैक्षिक गुठी" भन्नाले विद्यालय सञ्चालन गर्नका लागि कुनै व्यक्ति वा समुदायले नाफा आर्जन नगर्ने उद्धेश्यले स्थापना गरेको सार्वजनिक वा निजी गुठी सम्झनु पर्छ ।	ढ)"सामुदायिक विद्यालय" भन्नाले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा नगरपालिकाको लगानी वा नियमित अनुदान पाउने गरी समुदायको पहलमा स्थापना भई अनुमति वा स्वीकृत प्राप्त विद्यालय सम्झनुपर्छ । " "म) "शैक्षिक गुठी" भन्नाले विद्यालय सञ्चालन गर्नको लागि कुनै व्यक्ति वा संस्था वा समुदायले नाफा नलिने उद्देश्यले स्थापना गरेको सार्वजनिक वा निजी गुठी सम्झनुपर्छ । "	सबै तहका सरकारबाट अनुदान प्राप्त हुने हुँदा परिभाषामा समेट्नु परेकोले । संस्थाले समेत खोलेका विद्यालयलाई परिभाषामा समेट्नु परेकाले ।
२	**५. अनुमति वा स्वीकृति रद्ध गर्नेः** कुनै संस्थागत विद्यालयले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम विपरीत अन्य कुनै काम गरेमा नगरपालिकाले त्यस्तो	**५. अनुमति वा स्वीकृति रद्ध गर्नेः** कुनै विद्यालयले यो ऐन, यस अन्तर्गत बनेका नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड वा नगरपालिकाले दिएको निर्देशन विपरित काम गरेमा त्यस्तो विद्यालयलाई प्रदान गरिएको अनुमति वा स्वीकृति नगरपालिकाले रद्द गर्न सक्नेछ । "	ऐन र ऐन अन्तर्गत बनेका नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड वा नगरपालिकाले दिएको निर्देशन

	विद्यालयलाई प्रदान गरेको अनुमति वा स्वीकृति रद्ध वा खारेजी गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी अनुमति वा स्विकृति रद्ध वा खारेजी गर्नु अघि सम्बन्धित विद्यालयलाई सफाईको मौकाबाट वन्चित गरिने छैन् ।	तर त्यसरी अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नु पूर्व सम्बन्धित विद्यालयलाई सफाईको लागि मनासिव मौका दिनु पर्नेछ । “	समेतलाई समेट्न आवश्यक भएकाले
३	– –	“(१)उपदफा (८) पछिको उपदफा (७) लाई उपदफा (९) कायम गरी त्यसपछिका उपदफा कम मिलाइएको । (२) मूल ऐनको दफा १७ को उपदफा (८) पछि देहायको उपदफा (८क) थपिएकोछ : “(८क) (क) नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सम्बन्धमा संघीय सरकारबाट राष्ट्रिय मापदण्डमा तोकिएपछि सोही मापदण्ड बमोजिम हुने गरी हाललाई सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षमा नगरपालिकाको सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य रहनेछन् । (ख) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्यहरुमा विद्यालयको संस्थापक, लगानीकर्ता, अभिभावक, स्थानीय शिक्षाप्रेमी, स्थानीय समाजसेवी, स्थानीय तहका शिक्षा हेर्ने कर्मचारीको प्रतिनिधित्व	उपदफा कम नमिलेकाले मिलाईएको । शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको व्यवस्थापन समितिलाई व्यवस्थित गर्नु परेकाले ।

		रहने गरी गरेको सिफारिसमा बढिमा सात जनालाई नगर शिक्षा समितिले तोक्नेछ । (ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिवमा सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक रहने छन् । " (३) उपदफा (९) को शुरुमा रहेका "उपदफा (१),(२) र (३)" भन्ने शब्द तथा अंकहरुका सट्टामा "उपदफा (१), (२), (३) र (८) र (८क)" भन्ने शब्द तथा अंकहरु राखिएकोछ ।	उपदफा क्रम नमिलेकाले मिलाईएको ।
४	–	"(२) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी प्रकृतिका विद्यालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका निमित्त मापदण्ड तोकि नगरपालिकाले नियमित रुपमा अनुदान दिन सक्नेछ । "	सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी प्रकृतिका विद्यालयलाई अनुदान दिन सकिने व्यवस्था गर्नु परेको ।
५	–	**दफा ४५ पछि देहायका दफा ४५क., ४५ख., ४५ग. र ४५घ. थपिएका छन् :** "**४५क..अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालनः** (१) विद्यालयले पाठ्यक्रममा आधारित सिकाईमा सहजता ल्याउन अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापहरु, बाल क्लव एवम् वातावरण मैत्री क्लव गठन , शैक्षिक भ्रमण , परियोजना कार्य, पोषण शिक्षा, खेलकूद प्रतियोगिता, वाल प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन केन्द्रित प्रतियोगितात्मक कियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । (२) नगरपालिकाले वार्षिक रुपमा अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकुद, सास्कृतिक कार्यक्रम जस्ता प्रतियोगितात्मक	विद्यालयले पाठ्यक्रममा आधारित सिकाईमा सहजता ल्याउन अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न तथा पुरस्कृत गर्न सक्ने व्यवस्था ऐनमा नै गर्नु परेको ।

		कार्यक्रमको आयोजना गर्न र कार्यक्रममा सहभागी हुनेहरुलाई निश्चित मापदण्डका आधारमा शिल्ड, ध्वजा, प्रमाणपत्र तथा नगद रकमद्वारा पुरस्कृत गर्न सक्नेछ । (३) अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए वमोजिम हुनेछ ।	
	–	**४५ख.. विद्यालय, शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई प्रोत्साहन, सम्मान र पुरस्कृत गर्न सक्ने :** (१) नगरपालिकाले कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिमका मापदण्ड वा सूचकहरुको आधारमा प्रोत्साहन, सम्मान र पुरस्कृत गर्न सक्नेछ । (२) नगरपालिकाले शैक्षिक योग्यता, निवृत्तभरण पाउने अवस्था, सेवा अवधि वा उमेर हदजस्ता मापदण्ड र प्रोत्साहन सुविधा रकम तोकि शिक्षकलाई स्वेच्छिक अवकाश लिन आव्हान गर्न सक्नेछ ।	विद्यालय, शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई प्रोत्साहन, सम्मान र पुरस्कृत गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न आवश्यक भएकाले ।
	–	**४५ग.विद्यालयले कागजात पेश गर्नु पर्नेः** यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्पनीको रुपमा वा शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयले कम्पनी वा शैक्षिक गुठीका विधान तथा दर्ता सम्बन्धीका कागजातहरु यो ऐन लागू भएको मितिले एक महिना भित्रमा नगरपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।	कम्पनीको रुपमा वा शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयको कम्पनी वा शैक्षिक गुठीका विधान तथा दर्ता सम्बन्धीका कागजातहरु नगर पालिकाले अद्यावधिक गर्न आवश्यक भएकाले ।

	–	**४५घ.सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको गुठीयार सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सम्बन्धमा संघीय सरकारबाट राष्ट्रिय मापदण्ड तोकिएपछि सोही मापदण्ड बमोजिम हुने गरी हाललाई नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको प्रमुख गुठीयार नगर प्रमुख रहनेछन् । (२) सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको अन्य गुठीयारहरु विद्यालयको सिफारिसमा नगर शिक्षा समितिले तोक्नेछ । “	सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका सामाजिक वा परोपकारी वा कल्याणकारी विद्यालयको शैक्षिक गुठीलाई ऐनद्वारा नै व्यवस्थित गर्नु परेकाले ।